

ระบบสารสนเทศสำหรับพยาบาล

ตอนที่ 11 : ประโยชน์ของระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก

เกียรติศรี สำราญเวชพร * วท.บ.(พยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย), ศข.บ.(บริหารการศึกษา)

ป.บัณฑิต(พัฒนาระบบสารสนเทศสาธารณสุข)

* อาจารย์ประจำภาควิชาพัฒนาระบบสารสนเทศ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ : งานการพยาบาลในคลินิกเป็นการท่ามกลางการอบรมกระบวนการพยาบาลโดยมีความรู้ทางการพยาบาลเป็นพื้นฐาน เมื่อบันทึกข้อมูลอันเกิดจากการทำงานการพยาบาลเข้าไว้ในระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก ย่อมให้ผลลัพธ์เป็นสารสนเทศที่สื่อแทนสภาวะการณ์จริงของงานการพยาบาลในคลินิก สารสนเทศนี้นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง จึงบังเกิดประโยชน์ครอบคลุมงานการพยาบาลทั้งมวล ทั้งงานการพยาบาลในคลินิก งานบริหารการพยาบาล งานการศึกษาพยาบาล และงานวิจัยเพื่อพัฒนาทางการพยาบาล รามาธิบดีพยาบาลสาร 2543; 6(1) : 68-78.

สำคัญ : ระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก, ประโยชน์ของสารสนเทศทางการพยาบาล

คำนำ

งานการพยาบาลในคลินิก เป็นการทำางานการพยาบาลอย่างมีระบบตามกระบวนการพยาบาล พยาบาลทำงานแล้วบันทึกข้อมูลทุกสิ่งที่พยาบาล เห็น ประจักษ์ รับรู้ คิด ใครครรภ์ ตัดสินใจ กระทำ สรุป ไว้ในระบบอัตโนมัติ ซึ่งเรียกว่าเป็น "ระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก" หรือหากจะกล่าวว่า ทุกสิ่งที่พยาบาลบันทึกเข้าไว้ในระบบอัตโนมัติสื่อแทนทุกสิ่งที่เป็นสภาวะการณ์จริงที่พยาบาลทำงานการพยาบาลใน

คลินิกเพื่อผู้ป่วยตามกระบวนการพยาบาล นั่นคือสิ่งที่บันทึกเข้าไว้นี้เป็นสิ่งแทนภาระกิจทั้งมวลของงานการพยาบาลในคลินิก

ในอดีตที่ผ่านมานานนับร้อยปีของการทำงานการพยาบาล ไม่เคยปรากฏเห็นรายงานการทำางานนำเสนอในรูปแบบเชิงปริมาณที่เชื่อถือได้ว่า ภาระกิจงานการพยาบาลที่พยาบาลทุกคนร่วมแรง ร่วมใจทำมาตลอดเวลา ทุกวัน ตลอดปี นานนับสิบปี ร้อยปี นั้นมีอะไรบ้าง มีค่าเป็นเท่าใด ด้วยไม่เคยมีระบบบันทึกข้อมูลทางการพยาบาลใน

* งานเวชสารสนเทศ สำนักงานคณบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

คลินิกที่ดี ดังนั้นกระทำสิ่งใดให้รึจึงไม่ปรากฏอะไรให้เป็นหลักฐาน ทุกสิ่งเลื่อนหายไป ส่วนไปตามกาลเวลา เมื่อไม่รู้ มองไม่เห็น ว่าได้ทำสิ่งใดไปมากเท่าใด ด้วยเหตุใด ยกล้ำบากเพียงใด ย้อนไม่สามารถสืบค้นมาศึกษาพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ เมื่อไม่มีรองร้อยให้ศึกษา ย้อนบ่งบอก หรือเรียกชื่อสิ่งที่ได้ทำไปไม่ได้ แม้จะอ้างว่าได้มีการบันทึกไว้เสมอ แต่สิ่งที่บันทึกไว้นั้น ปราศจากระบบ ปราศจากข้อตกลงร่วมกัน จึงดังบันทึกตามใจ มีมากมายแตกต่างกันไป หลายแบบ ไม่มีมาตรฐาน ไม่เป็นสากล ไม่มีครอຍอมรับของใครขาดความเป็นหนึ่งเดียวกัน การทำงานโดยรวมของวิชาชีพการพยาบาลจึงสมิือนขาดการรวมพลังไม่แข็งแกร่ง ไม่มีน้ำหนัก มีน้ำเสียงแผ่เบา อันเนื่องมาจากไม่มีสารสนเทศทางการพยาบาลที่ดี ที่ถูกต้อง ที่ครอบคลุม นำเสนอเพื่อบ่งบอกเพื่อยืนยัน เพื่อต่อรอง เพื่อประกาศผลงาน เพื่อร้องขอ เพื่อพิทักษ์คุณครองสิทธิ์ประโยชน์ ของวิชาชีพการพยาบาลฯ

ดังนั้นประโยชน์ของการบันทึกข้อมูลทางการพยาบาลอย่างเป็นระบบเข้าไว้ในระบบอัตโนมัติ หรือระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก จึงมีคุณค่ามากมายมหาศาล ทั้งต่องานการพยาบาลในคลินิก งานรักษาผู้ป่วย งานการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนา และ งานบริหารทุกระดับ

ประโยชน์ทั่วไป

โดยทั่วไป ระบบอัตโนมัติ หรือระบบสารสนเทศที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเหลือ

การทำงานเดิม ให้เป็นการทำงานกับระบบอัตโนมัติ นั้น บังเกิดประโยชน์ 5 ประเด็นหลัก หรือ 5C¹ ดังต่อไปนี้

1. **Capability** เมื่อนำระบบอัตโนมัติมาใช้เป็นระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก ย่อมเพิ่มความสามารถให้พยาบาลทำงาน การพยาบาลเสร็จสิ้น รวดเร็ว ได้บริมาณงานและคุณภาพมากขึ้น เช่น เพิ่มความสามารถในการประเมินสภาวะสุขภาพ ระบุปัญหาทางสุขภาพของผู้ป่วย ตัดสินใจทางคลินิก สร้างหรือเขียนแผนการพยาบาล ได้รวดเร็ว แม่นยำ ครอบคลุม และการทำกิจกรรมพยาบาล ก็สามารถทำได้ถูกต้อง ตรงกับความต้องการของผู้ป่วยโดยไม่ผิดพลาด เช่นกัน นอกจากนี้ยังสามารถจัดทำบันทึกรายงานได้รวดเร็วถูกต้องแม่นยำ ตรงตามความต้องการไม่มีส่วนใดสูญเปล่าและ/หรือมากเกินความจำเป็น ดังที่กล่าวว่าแสดงถึงความสามารถในการทำงานการพยาบาลโดยรวมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

2. **Communication** ตลอดเวลาของการทำงานการพยาบาลเต็มไปด้วยการติดต่อสื่อสาร ทั้งกับพยาบาลในเครือเดียวกัน ในหอผู้ป่วยเดียวกัน กับต่างหอผู้ป่วย และ/หรือกับต่างสถาบัน รวมทั้งการติดต่อสื่อสารกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วยและครอบครัว กับบุคลากรที่มีสุขภาพ กับบุคคลภายนอกฯ การทำงานด้วยระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิกเอื้อให้พยาบาลสามารถติดต่อสื่อสารกับทุกคน ทุกสถานที่ ทุกเวลา ได้สะดวก ง่ายดาย รวดเร็ว ทางหน้าจอคอมพิวเตอร์

ระบบสารสนเทศทางการพยาบาล : ตอนที่ 11 ประโยชน์ของระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก

สมมติอยู่ ณ ที่เดียวกัน

การติดต่อสื่อสารที่ทำกันโดยทั่วไป ได้แก่ เขียนบันทึกไว้ในแฟ้มผู้ป่วย เขียนบันทึกติดไว้ที่ปลายเตียง หรือหน้าห้องพักผู้ป่วย การสื่อสารทางวิชา การมอบสั่งเวร โทรศัพท์ เขียนใบร้องขอ ต่างๆ ขั้นตอนของการติดต่อสื่อสารดังที่กล่าวมานี้ ไม่ได้บรรลุผลตามประสงค์อย่างสมบูรณ์ด้วย ความราบรื่นทุกครั้ง มักมีความผิดพลาด บิดเบือน บกพร่อง ออยู่เสมอ

พยาบาลมีภาระกิจที่ต้องเขียนบันทึกทางการพยาบาลมากมาย ใช้เวลามากในการคิดและเขียน การสื่อสารนี้เขียนไว้ในแฟ้มผู้ป่วย ด้วยทักษะในการใช้ภาษาและด้วยความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้เขียนบันทึกได้หลากหลาย มีทั้ง สั้น ยาว คำ ความสมบูรณ์ของประโยชน์ ลายมือ ที่แตกต่างกัน

การสั่งเวร และการมอบหมายงานกัน ด้วยวิชา มีความไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม ในมีเวลาเพียงพอ พลาดแพลง ทุกสิ่งที่กล่าวนี้หากใช้ระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิกสื่อสาร แทนจะแบ่งเบาภาระกิจในการสั่งเวรและการมอบหมายงาน และลดความผิดพลาด ลดความไม่ชัดเจน ไปได้ทั้งหมด

ปัญหาของการหมุนหมายเลขโทรศัพท์ แล้วสัญญาณปลายทางไม่ว่าง หรือสัญญาณว่าง แต่ผู้ที่ต้องการติดต่อด้วยไม่อยู่ หรือไม่ว่างรับ โทรศัพท์ขณะนั้น เกิดการรอคิวย และ/หรือต้องหาโอกาสหมุนสัญญาณกลับไปใหม่ซึ่งอาจจะลืม หรืออาจจะไม่มีเวลาหมุนติดตอกลับไปใหม่อีก

การเขียนใบร้องขอต่างๆ ปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ การเขียนใบคำร้องขอ ซึ่น เขียนไม่ชัด เขียนผิด ทำใบหาย ส่งถึงล่าช้า ไม่แน่ใจว่าถึงผู้รับ หรือถึงเมื่อใด คนส่งสารหยุดงาน เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้จะลดลงได้มากด้วยการสื่อสารออนไลน์ ในระบบอัตโนมัติเข้ามาแทนที่

ดังนั้นหากงานการพยาบาลในคลินิก นำระบบอัตโนมัติมาใช้ทำงานเป็นระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก เชื่อมโยงกันเป็นระบบเครือข่าย และเชื่อมโยงไว้กับระบบงานอื่นๆ ในโรงพยาบาล รวมกันเป็นระบบเครือข่ายสารสนเทศในโรงพยาบาล เช่น เชื่อมโยงกับระบบการรักษาของแพทย์ ระบบรังสีรักษา ระบบห้องยา ระบบโภชนาการ ระบบบริการรถเข็นผู้ป่วย ระบบเวชระเบียน ระบบบันดหมายคลินิกเฉพาะทาง ระบบการเงินผู้ป่วย ระบบสังคมสงเคราะห์ฯ และ/หรือเชื่อมโยงกับสถาบันภายนอก เช่น โรงพยาบาลอื่นเพื่อส่งต่อผู้ป่วย ระบบประกันสังคม ระบบห้องสมุดเพื่อค้นหาความรู้และค้นหาผลงานวิจัยฯ สำหรับการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศ เป็นระบบเครือข่ายเดียวกันทั้งโรงพยาบาล บุคลากรทุกฝ่ายจะสามารถสั่ง-รับ-เรียกดูข้อมูลที่อยู่ในระบบเครือข่ายและใช้ข้อมูลร่วมกันในระบบได้ หากระบบบันทึก และบุคคลผู้บันทึก ได้รับอนุญาต ให้เข้าถึงข้อมูลได้และ/หรือใช้เป็น ดังนั้นทุกการทำงานแล้วบันทึกข้อมูลเข้าไว้ในระบบสารสนเทศจึงเป็นการสื่อสารกับบุคลากรทุกฝ่ายทันที ทุกเวลาที่ทุกฝ่ายกำลังใช้งานอยู่ที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ โดยไม่ต้องรอคิยกันและกัน จึงเป็นวิธีการสื่อสาร

ที่สะทวัก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เสียค่าใช้จ่ายน้อย
3. Control เมื่อนำระบบสารสนเทศในคลินิกมาใช้ รายการข้อมูลการทำงานตามกรอบกระบวนการพยาบาลที่ได้วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาไว้ใช้ในระบบ อันเป็นตัวแปรที่ประกอบจากความรู้ทางการพยาบาล ครอบคลุมทุกมิติ ทั้ง กาย จิต อารมณ์ สังคม ทั้งด้านการป้องกัน ฟื้นฟู ดูแล ด้ำรงรักษาสุขภาพ และทั้งที่เป็นการสนองตอบแก่ปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล ครอบครัว และชุมชน รายการตัวแปรที่แสดงไว้ในระบบย่อมเป็นความรู้ที่เคยเดือนให้ตระหนัก และเคยควบคุม การตัดสินใจของพยาบาลทุกคน ดังนั้นทุกการตัดสินใจ ทุกการทำการพยาบาล ทุกครั้งที่ทำการบันทึก ทุกครั้งที่ต้องสื่อสาร ของการทำงาน การพยาบาล ย่อมถูกควบคุมให้ถูกต้อง มีความแน่นัย มีความปลอดภัย กันทุกครั้ง ทุกคน ทุกเวลา ทุกหอผู้ป่วย และทุกสถานะการณ์ ด้วยข้อมูลหรือตัวแปรที่มีเสนอไว้ให้ในระบบสารสนเทศ ทางการพยาบาลในคลินิก

เมื่อพยาบาลตัดสินใจจะกระทำการ กิจกรรม ให้แก่ผู้ป่วย ย่อมมาจากการตัดสินใจที่ถูกต้อง เสนอ ไม่มีความสงสัยลังเล สามารถจัดเตรียมวัสดุเวชภัณฑ์ คาดคะเนเวลา และความชำนาญในการกระทำการ กิจกรรมยากหรือง่ายนั้นได้ การมอบหมายงาน การกระจายงานให้แก่ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมให้ทำกิจกรรมนั้น เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ การพยาบาลในคลินิก จึงเป็นไป หรือถูกควบคุมอย่างถูกต้องเหมาะสมกับความต้อง

การด่วน หรือรอได้ ยากหรือง่าย ผู้ที่มีงานยุ่งมาก ไม่มีเวลา หรือผู้ที่พอ มีเวลาทำได้ เป็นต้น และ การบันทึกถึงงานที่พยาบาลผู้ใดเป็นผู้กระทำ กิจกรรมใดนั้นย่อมสามารถติดตามประเมินผลงาน ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณของแต่ละบุคคลได้ ในที่สุดสามารถนำมาประมวลรวมกันเป็นผลงานโดยรวมจำแนกด้าน ชั่วโมง เวลา เวर หอผู้ป่วย แผนงาน โรงพยาบาล ชุมชน ภูมิภาค ได้ ข้อมูล ทั้งหมดที่ถูกบันทึกเข้าไว้ในระบบจากการทำงาน การพยาบาลในคลินิกย่อมสื่อสารให้ปรากฏเห็น เป็นข้อสรุปได้หลายๆ อย่าง เช่น รู้ถึงชนิดประเภท ของกิจกรรมพยาบาลที่ทำมาก ทำน้อย ทำให้ฝ่ายบริหารร่วมกับฝ่ายการศึกษาตัดสินใจ เตรียมพร้อมด้านพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่พยาบาล และนักศึกษาพยาบาล หรือเลือกสรร บุคลากรเข้าประจำในหน่วยงาน ได้ถูกต้องสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานนั้นๆ

งานบริการสุขภาพหรืองานบริการอื่นใด ย่อมผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ผู้ป่วยและประชาชน อันเป็นผู้มารับบริการสุขภาพ ประสงค์จะหายจากปัญหาสุขภาพ ต้องการรับบริการจากผู้มีความรู้ ความชำนาญ เสียค่าใช้จ่ายน้อย ได้รับบริการ รวดเร็ว และประทับใจ พึงพอใจ ดังนั้น การทำงานของทีมงานสุขภาพ และการทำงาน การพยาบาล จึงต้องทำให้บรรลุผลลัพธ์ได้ทุก กิจกรรม ทุกครั้ง ด้วยความเที่ยงตรง รวดเร็ว ไม่ให้เสียเวลาเรื่องคุย ระบบสารสนเทศ ทางการพยาบาลในคลินิกนอกจากจะควบคุมให้พยาบาลทำงานตามกรอบความรู้ทางการพยาบาล

ระบบสารสนเทศทางการพยาบาล : ตอนที่ 11 ประযุทธ์ของระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก

แล้วยังจะแสดงจังหวะขั้นตอนการทำงานเป็นลำดับ ให้ได้ทำตาม หรือหากจำเป็นต้องย้อนหรือกระโดด ขั้นตอนบ้างก็อาจทำได้และไม่พลาดเพลิดเพริ่ง สามารถเรียกมาแสดง หรืออาจจะมีสัญญาณ เตือนหากทำงานไม่ครบถ้วน ดังนั้นทุกการทำงาน บริการกับระบบอัตโนมัติที่ออกแบบไว้ตั้งแต่ควบคุม ให้จังหวะขั้นตอนการทำงานต้องเป็นไปตามลำดับ อย่างถูกต้องสมบูรณ์ รวดเร็ว ไม่เสียเวลาหรือรู้ว่า จะต้องใช้เวลาเท่าใด ใช้ทรัพยากรไปแต่ที่จำเป็น เท่านั้นหรือรู้ว่าจะต้องใช้ทรัพยากรอะไรเท่าใด เสียค่าใช้จ่ายน้อยหรือรู้ว่าจะต้องจ่ายเท่าใด เป็นต้น ระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิกที่เชื่อมโยงเป็นระบบเครือข่ายเดียวกับระบบสารสนเทศ อื่นในโรงพยาบาล เช่น กับระบบการรักษาของแพทย์ ระบบธุรการ ระบบตรวจทางห้องปฏิบัติการ ระบบันดามายผู้ป่วยเข้าคลินิกเฉพาะทางฯ นั้นย่อมทำให้การทำงานการพยาบาล สามารถเรียกดูข้อมูลอื่นๆ ของผู้ป่วยจากระบบสารสนเทศอื่นๆ ในโรงพยาบาลได้ จึงเป็นการประหยัดเวลาในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เช่น ศูนย์การตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้ทางออนไลน์ นัดหมายให้ผู้ป่วยเข้าคลินิกเฉพาะทางได้ทางออนไลน์ฯ ดังที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่าผู้รับบริการจะได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เสียค่าใช้จ่ายน้อย ประทับใจ พ้อใจ

ในด้านการควบคุมรายรับ รายจ่าย หากเป็นโรงพยาบาลของรัฐอาจจะมีองค์กรด้านรายรับ รายจ่ายมากกว่าโรงพยาบาลเอกชน แต่ก็สามารถ

คิดคำนวนรายจ่ายและผลตอบแทนตามปริมาณ และคุณภาพและผลลัพธ์ของงานได้ นอกจากนั้นยังสามารถติดตามรายการใช้สตูเดชภัณฑ์จากการทำทุกกิจกรรมการพยาบาลได้ หากออกแบบระบบบันทึกทรัพยากรที่ใช้ไปในการทำงาน การพยาบาลเชื่อมโยงเอาไว้ด้วย

ดังที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่าระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก สามารถควบคุมความรู้ ควบคุมคุณภาพการทำงาน ควบคุมคุณภาพการบริการ และควบคุมเวลา แรงงาน สตูเดชภัณฑ์ และรายรับ-รายจ่าย ในการทำงาน การพยาบาลในคลินิกได้

4. Cost เมื่อมีข้อมูลเบ่งบอกถึง ปริมาณกิจกรรมที่ทำการพยาบาล ปริมาณเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม ปริมาณการใช้ทรัพยากร และมีข้อมูลที่เบ่งบอกถึงชนิดของความยากง่ายในการทำกิจกรรมโดยนำตัวแปรด้านเวลาที่ทำกิจกรรมกับความเชี่ยวชาญของผู้ทำกิจกรรมมาประกอบกัน ย่อมสามารถนำมาคิดคำนวนคุณค่าเชิงปริมาณของการทำกิจกรรมพยาบาล คิดเป็นค่าใช้จ่ายในงานการพยาบาล คิดเป็นค่าตอบแทนให้แก่พยาบาล คิดเป็นยอดรวมของรายจ่ายที่ใช้ไปในงานการพยาบาลทั้งสิ้นได้ การที่สามารถคิดคำนวณของตัวแปรแต่ละตัวได้นั้นทำให้สามารถวางแผน ควบคุม เป้าติดตาม ประเมิน คาดการณ์ รายรับและค่าใช้จ่าย ทั้งหมดได้เป็นลำดับ

5. Competition ในภาวะเศรษฐกิจด้วยทุกกิจการ ทุกหน่วยงาน ทุกแผนกงาน ถูกตัดลดงบประมาณโดยต้องทำงานให้ได้ประสิทธิภาพมาก

ขึ้น เพื่อแข่งขันกันด้านคุณภาพการรักษาพยาบาล และคุณภาพการบริการให้รวดเร็ว ในราคา ยุติธรรม อันจะสร้างความประทับใจแก่ลูกค้าผู้มา รับบริการให้กลับมารับบริการอีกในโอกาสต่อไป และต้องสร้างคุณค่าด้านผลงานของโรงพยาบาลให้ ประจักษ์เพื่อดึงดูดลูกค้าใหม่ให้มารับบริการเพิ่ม มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มรายได้ ในขณะที่ต้อง ประหยัดการใช้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุด ดัง นั้นการทำงานการพยาบาลอันเป็นงานส่วนใหญ่ ของงานรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลจึงต้องทำ งานให้ได้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เนื่องที่ เพื่อเพิ่มคุณค่าขององค์กรให้สามารถเป็นผู้นำด้าน คุณภาพการรักษาพยาบาล และด้านคุณภาพงาน บริการ แก่ผู้รับบริการได้

ประโยชน์ต่อฝ่ายคlinิก

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาทำงาน เป็นระบบอัตโนมัติสำหรับทำงานการพยาบาลใน คลินิกนั้น ต้องผ่านการวิเคราะห์ ออกแบบ สร้าง ทดสอบแล้วจึงนำมาปฏิบัติใช้ ดังนั้นระบบที่สร้าง พัฒนาขึ้นใช้จึงสนใจตอบแก่การทำงานการพยาบาล ในคลินิกเพื่อผู้ป่วยได้เป็นอย่างดี ในการทำงาน การพยาบาลในคลินิกนั้นยึดกระบวนการพยาบาล เป็นหลักอันมีความรู้พยาบาลศาสตร์เป็นพื้นฐาน ดังนั้นระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก จึงออกแบบให้บรรจุข้อมูลหรือตัวแปรทาง การพยาบาลของกระบวนการพยาบาลไว้ในระบบ อันได้แก่ ตัวแปรสภาวะสุขภาพ ตัวแปรปัญหา ทางการพยาบาล ตัวแปรการบำบัดทางการพยาบาล

ตัวแปรผลลัพธ์ทางการพยาบาล ชุดตัวแปรทั้ง หลายเหล่านี้ควรเป็นชุดตัวแปรที่พยาบาลทุกคน ทุกแผนก ทุกฝ่าย เข้าใจตรงกันและยอมรับใช้ นอกเหนือนั้นบุคลากรอื่นในทีมสุขภาพ ที่ต้องร่วม ใช้ข้อมูลทางการพยาบาลในระบบเครือข่ายโรงพยาบาล รวมทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายการเงิน ฝ่าย นโยบาย ฝ่ายรัฐ ที่ต้องการใช้ข้อมูลและสาร สนเทศเหล่านี้ ก็ควรสามารถทำความเข้าใจและ ยอมรับตัวแปรทางการพยาบาล และที่สำคัญคือ ยอมรับกันว่าเป็นชุดตัวแปรทางการพยาบาล ที่ พยาบาลทุกคนในวิชาชีพการพยาบาลยอมรับใช้ อย่างเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ บุคลากรวิชาชีพ การพยาบาลจึงจะยอมรับตัวแปรหรือข้อมูล และ สารสนเทศทางการพยาบาลอันเกิดจากการทำงาน การพยาบาลในคลินิก นั้นคือการพยาบาลใน คลินิกจะมีโอกาสได้แสดงผลงานการพยาบาลให้ ประจักษ์ และจะเป็นที่ยอมรับของสาธารณรัฐ ฝ่ายแผนงาน นโยบาย ทีมงานสุขภาพ ด้วยสาร สนเทศทางการพยาบาลในคลินิก

ระบบสารสนเทศทางการพยาบาลใน คลินิกช่วยให้พยาบาลทุกคน ทุกหน้าปะวัย ทุกวัย ทุกสถานะการณ์ ทำงานด้วยความรู้ทั้งเดิมกัน อันเนื่องจากมีรายการตัวแปรซึ่งเป็นความรู้ทาง การพยาบาลที่ออกแบบไว้ในระบบแสดงไว้อย่าง ถูกต้องครบถ้วน ไว้ให้เห็น ให้ทราบ ก็ ให้ พิจารณา และระบบจะนำเสนอหรือนำมาแสดง ตามหมวดหมู่ ตามปัญหาสุขภาพ หรือตามกลุ่ม หมู่ที่จัดไว้ใช้งาน ของแผนก ของหน่วยงาน ของ ประเภทบริการ นั้นๆ พยาบาลจึงสามารถตัดสิน

ระบบสารสนเทศทางการพยาบาล : ตอนที่ 11 ประโยชน์ของระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก

จากการคลินิกได้ถูกต้องทัดเทียมกันอย่างรวดเร็ว พยาบาลให้การบ้าบัดกลางการพยาบาลแก่ผู้ป่วยได้ครบถ้วนเสมอเหมือนกัน พยาบาลสื่อสารต่อกันได้ครบถ้วน เที่ยงตรง เชื่อถือได้ สามารถเก็บบันทึกผลงานไว้ได้ถูกต้อง ครบถ้วน และนำเสนอรายงานได้รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน ดังนั้น จึงสามารถยืนยันหรือรับประกันคุณภาพงานบริการที่ผู้ป่วยจะได้รับ

การทำงานในคลินิกด้วยระบบอัตโนมัติ ย้อมเสริมสร้างภาพลักษณ์ของตัวพยาบาล และงานการพยาบาลให้ดีขึ้น ได้แก่ ความทันสมัย ฉลาด คล่องแคล่ว ฉับไว น่าเชื่อถือ เป็นต้น พยาบาลย้อมภาคภูมิใจ พึงพอใจ ต่อวิธีการทำงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอันมีอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน ช่วยลดหรือกำจัดภาระงานทำเอกสารมากมายอันเป็นงานเสริมที่ใช้เวลาเกือบครึ่งหนึ่งของการทำงาน การพยาบาล ออกรไป

ประเด็นสำคัญอันเป็นอนาคตข้างหน้า ของพยาบาล สังคมพยาบาล วิชาชีพการพยาบาล คือแนวโน้มที่จะต้องเป็นต่อไป เมื่อพยาบาลใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็น ใช้คล่อง และคุ้นเคย ในที่สุดย้อมกล่องเกล้าเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และแนวคิดของพยาบาลทั้งหลายไปสู่ การเป็นผู้ไฝรู้ ไฝสืบค้นหาและวิเคราะห์ ข้อมูล สารสนเทศ ความรู้ ผลงานวิจัยได้ ด้วยตนเอง จึงยิ่งเพิ่มพูนความมั่นใจ พึงพาตนเองได้ เป็นอิสระแก่ตน เป็นไทแก่ตน เป็นที่น่าเลื่อมใสครั้งจากผู้อื่น เมื่อพยาบาลเปลี่ยนแปลงแนวคิดและพฤติกรรม

เป็นดังกล่าว นี้ ชุมชนชาวพยาบาลหรือสังคม การพยาบาลโดยรวมย้อมก้าวหน้าพัฒนาไปเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อันเป็นแนวโน้มที่ดีนำพึงใจของ วิชาชีพการพยาบาลในสหสวรรษใหม่ ต่อไป^{2,3}

ประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร

การใช้ระบบสารสนเทศทางการพยาบาล ในคลินิก ทำให้มีสารสนเทศทางคลินิกที่ดี ที่ถูกต้อง ครอบคลุม และมีไว้ให้ใช้ได้ตรงตามความต้อง การ จึงสามารถนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจที่ถูกต้อง ลดความไม่แน่นอน ลังเล ไม่สูญเสียเวลาและโอกาสและทรัพยากรไปโดยเปล่าประโยชน์

สารสนเทศนำไปใช้ประกอบการพิจารณา ในการวางแผนด้านภาระงาน เวลาการทำงาน กำลังคน งบประมาณทั้งด้านวัสดุเวชภัณฑ์ ค่าตอบแทน สถานที่ ครุภัณฑ์ และสวัสดิการฯ ได้ ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและ สามารถรับรู้ได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่นั้นเพียงพอ หรือขาดเหลือสิ่งใดก็สามารถจัดสรร จัดหา อย่าง จำกัดแล้วที่มีไปให้แก่จุดงานที่ต้องการได้ กันที่ อย่างมีเหตุผล ทำให้ทุกฝ่ายเห็นพร้องต้อง กันอันเนื่องจากมีสารสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน ไว้ยืนยัน ดังนั้นย้อมไม่เกิดความขัดแย้ง ได้เดียง ไม่เสียเวลา เกิดความสมานสามัคคีในการทำงาน ร่วมกันในองค์กรและได้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด

สารสนเทศนำมาใช้ประกอบในการกำหนด มาตรฐานหรือกำหนดเป้าหมายของงาน ตรวจ สอบงาน ประเมินผลงาน นำเสนอผลงาน ปรับ

ปัจุบัน ตัด-ลด-เปิดหน่วยงานใหม่ ได้
สารสนเทศเป็นตัวกลางสื่อแทนสถานะ
การณ์จริงอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน ทำ
ให้รู้สิ่งที่เป็นอยู่จริง รู้จุดแข็ง-จุดอ่อน รู้ปริมาณ
มาก-น้อย หนัก-เบา ยาก-ง่าย รู้ว่าใครทำ
อะไร ณ จุดใด เวลาใด ทำดี-ไม่ดี ทำมาก-น้อย
เก่ง-ไม่เก่ง เป็นต้น

ดังนั้นระบบสารสนเทศทางการพยาบาล
ในคลินิก จึงเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานให้
ประสบความสำเร็จทั้งการบริหารงานด้าน กำลังคน
การเงิน วัสดุครุภัณฑ์ การจัดการ แก่งงาน
ทุกระดับเป็นลำดับตั้งแต่ระดับหอผู้ป่วย ระดับ
แผนก ระดับโรงพยาบาล ระดับกระทรวง และ
ระดับชาติ

ประโยชน์ต่อฝ่ายการศึกษา

การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการพยาบาล
ในคลินิก ได้นำรายการตัวแปรมาตฐานทาง
การพยาบาลบรรจุเป็นรายการแม่แบบไว้ในฐาน
ข้อมูลของระบบ สำหรับให้พยาบาลทำงานแล้ว
เลือกหรือระบุบุคคลซึ่งข้อมูลหรือตัวแปรจากแม่
แบบมาแสดงให้เห็นทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ แล้ว
พยาบาลจะสั่งให้ระบบจัดเก็บตัวแปรตามแม่แบบ
ที่เลือกหรือระบุนั้นเอาไว้ ตัวแปรที่เลือกหรือระบุนี้
คือ คำ หรือชื่อเรยิก แทนสิ่งที่พยาบาลสังเกต
เห็น คิด ตัดสินใจ ทำงานทางการพยาบาล ว่าคือ
สิ่งใด ต่อผู้ป่วยคนใด เวลาใด โดยใคร เป็นต้น
คำหรือชื่อเรยิกหรือตัวแปรหรือข้อมูล ที่สื่อแทน

สิ่งที่พยาบาลสังเกตเห็น คิด ตัดสินใจ สรุป และ
ทำงานการพยาบาล นั้น มีความรู้พยาบาลศาสตร์
เป็นพื้นฐาน เพราะผู้จะเป็นพยาบาลมาทำงาน
การพยาบาลเพื่อผู้ป่วยได้ต้องผ่านการศึกษาจาก
หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ดังนั้นความรู้พยาบาล
ศาสตร์ที่นักศึกษาพยาบาลต้องศึกษาเรียนรู้ในบทเรียน
จึงเป็นกรอบความรู้อันเดียวกันกัน คำหรือชื่อ
เรยิกหรือข้อมูลหรือตัวแปรทางการพยาบาลใน
ระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก นั้นเอง
ดังนั้น ระบบสารสนเทศทางการพยาบาล
ในคลินิก จึงเป็นกรอบเนื้อหาสาระที่ฝ่ายการ
ศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดบท
เรียนใช้สอนให้แก่นักศึกษาพยาบาลได้ อีกนัยหนึ่ง
เมื่อนักศึกษาถูกสอนอบรมเตรียมพร้อมภาคความรู้
และภาคปฏิบัติ ตามกรอบของตัวแปรในระบบสาร
สนเทศทางการพยาบาลในคลินิก ครั้นเมื่อจบการ
ศึกษาจะสามารถเป็นพยาบาลที่มีความรู้พร้อมที่
จะทำงานในคลินิกได้เป็นอย่างดี หรือหากจะกล่าว
ว่า�ักศึกษาได้ถูกสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาค
ปฏิบัติสอดคล้องกันกับสถานะการณ์และสิ่งแวด
ล้อมการทำงานการพยาบาลจริง นอกจากนั้น
อาจารย์ผู้สอนยังจะสามารถใช้ระบบสารสนเทศ
ทางการพยาบาลในคลินิกเป็นอุปกรณ์การสอนนัก
ศึกษาได้ด้วยเช่นกัน

สำหรับหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง
สาขาต่างๆ หรือการพยาบาลขั้นสูง สามารถ
นำการทำงานจริงของคลินิกเฉพาะทาง อันสื่อแทน
ด้วยสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิกนั้นๆ

ระบบสารสนเทศทางการพยาบาล : ตอนที่ 11 ประโยชน์ของระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก

แล้วน่ารายการตัวแปรหรือข้อมูลที่ประกอบเป็นสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิกเหล่านั้นมากำหนดเป็นกรอบเนื้อหาสาระของหลักสูตรโดย นำกลุ่มหมู่ของรายการตัวแปรที่สาขาเฉพาะทางนั้นปฏิบัติการพยาบาลเสมอๆ จัดแยกออกมาจากชุดข้อมูลใหญ่ และรายการตัวแปรที่แยกออกมานี้สามารถกำหนดเป็นกรอบเนื้อหาสาระของหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขานั้นได้

จะเห็นว่า ระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก กับเนื้อหาสาระของการศึกษาพยาบาล เป็นกรอบความรู้เดียวกัน สนับสนุนกัน สอดคล้องกัน เอื้อประโยชน์กัน ทั้งนี้เพื่อให้งานการพยาบาลกระทำโดยผู้มีความรู้ทางการพยาบาล ที่ถูกต้อง และการทำงานจะได้เป็นระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิกที่ดี ถูกต้อง ครบถ้วน เที่ยงตรง เชื่อถือได้ สามารถนำสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิกนี้ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติพยาบาล บริหารการพยาบาล ศึกษาพยาบาล วิจัยและพัฒนาความรู้ทางการพยาบาล ให้ถูกต้องมากที่สุด ผู้ป่วยและประชาชนจะได้รับการดูแลรักษาพยาบาลอย่างดีที่สุด เพื่อเป็นผลเมืองที่มีสุขภาพดีของชาติ ต่อไป

ประโยชน์ต่อฝ่ายวิจัยและพัฒนา

ข้อมูลหรือตัวแปรอันเกิดจากการทำงาน การพยาบาลในคลินิกที่จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลของระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก เป็นข้อมูลหรือตัวแปรที่เป็นรูปแบบเดียวกัน แต่ละตัว แปรสื่อความหมายตรงกัน และตัวแปรที่ถูกจัดเก็บไว้นี้ สื่อแทนทุกสิ่งที่พยาบาลสังเกตเห็น คิดตัดสินใจ สรุป กระทำ การพยาบาลในคลินิกจริง เมื่อทำการประมวล และสรุปข้อมูลที่จัดเก็บไว้ในระบบ ย่อมได้ผลลัพธ์ที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้ ครอบคลุม เป็นปัจจุบันทันที ความหมายของผลสรุปที่ได้นี้ สื่อแทนสถานะการณ์จริงของงานการพยาบาลในคลินิก จึงสามารถสันนิษฐาน คาดการณ์ ชี้ชัด ถึงสภาพการทำงานและผลลัพธ์ การทำงานการพยาบาลได้อย่างแม่นตรง ดังนั้น การแก้ไขปรับปรุงพัฒนาวิธีการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์สารสนเทศให้ได้ข้อสรุปใหม่ ความรู้ใหม่ ทฤษฎีใหม่ เพื่อนำมาสอนอบรมนักศึกษาพยาบาลและบุคลากรพยาบาลให้รับรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาปรับปรุงการทำงาน การพยาบาลให้ดีขึ้นเป็นลำดับนั้นย่อมสามารถทำได้ง่าย เพราะมีข้อมูลดี มีสารสนเทศที่ดี จากระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก นั่นเอง

เกียรติคิริ สำราญวิชาพร : การออกแบบระบบสารสนเทศทางการแพทย์

มิติเชิงวิชาชีพการพยาบาลคอมพิวเตอร์บริหาร

5. สังเคราะห์เป็นข้อสรุปใหม่ ความรู้ใหม่ ทฤษฎีใหม่

- 4.1 นำไปเปรียบเทียบ วิเคราะห์ สรุป
- 4.2 และทำร่วมกันกับต่างสถานที่ เวลา วิชาชีพ

3. แล้วสื่อแทนไว้ด้วยข้อมูลหรือตัวแปร โดยใช้ข้อมูลมาตรฐานเดียวกัน (มีรูปแบบ และ ความหมายเดียวกัน)
2. คิด ไคร์รัฐ สรุป ตัดสินใจ ทำ
1. ความจริงที่เห็น ที่ปรากฏ มากน้อย

มิติเชิงบริหาร

ระดับแผนงาน นโยบาย

ระดับบริหารจัดการ

ระดับปฏิบัติการ

ภาพแสดง piramid ของระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก

เป็นประโยชน์ครอบคลุมแก่ทุกงาน ทุกระดับ

สรุป

การทำงานการพยาบาลในคลินิก ด้วย ระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก ทำให้มีสารสนเทศที่ดีสำหรับตัดสินใจทางคลินิก และ บริหารงานคลินิก การตัดสินใจที่ถูกต้องย่อมลด ความเสี่ยงต่อการสูญเสีย จึงใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ได้สูงสุด รวมทั้งมีความแน่นอนในผลลัพธ์สูงสุดที่ จะได้รับ

ประโยชน์ของระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในคลินิก มีทั้งเป็นการเพิ่มพูนความ สามารถ ในการทำงาน การตัดสื่อสาร การ ควบคุม การได้รับรู้รายรับค่าใช้จ่าย การแข่งขัน

รวมทั้งประโยชน์ต่อ งานการพยาบาลในคลินิก งานบริหารการพยาบาล งานการศึกษาพยาบาล และงานวิจัยเพื่อพัฒนาการพยาบาล

เอกสารอ้างอิง

1. James AS. Analysis & Design of Information Systems. 2nd ed. Singapore : MacGraw-Hill International Editions. 1989.
2. พะธรรมปิยรุํง (ป.อ.ปยุตโศ). ชีวิตในสังคม เทคโนโลยี. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพ : มูลนิธิพุทธธรรม. 2540.
- 3.. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. คดีฉุกเฉินที่ ๕ ประชญา สังคม : สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ ๒๑. กรุงเทพ : บริษัท ชัคเชสเมดี้ จำกัด, 2541.

Information system for nurses

Part 11 Beneficial aspect of clinical nursing information system.

Kiattisri Samranvejpon * B.Sc. (Nursing and Midwifery), B.Ed. (Educational Administration),
Grad. Dip. (Health Information System Development).

Abstracts : Clinical Nursing based on nursing process and nursing knowledge. Nursing work data is input to the clinical nursing information system representing the actual situation of clinical nursing. The clinical nursing information is used for clinical decision making. It has benefits for all aspects of practical nursing, nursing administration, nursing education, nursing research and development. Rama Nurs J 2000; 6(1) : 68-78.

Keywords : Clinical Nursing Information System, Benefit of Nursing Information

*Medical Informatics Division, Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital, Mahidol University.